

Vreemde culturen? Andere culturen!

Door Manon Verstegen op 8 juli 2022

Stel je voor: je gaat op camperreis door Japan, Cuba of Zuid-Afrika. Verdiep je je dan vooraf in de lokale gebruiken en gewoontes?

Waarschijnlijk is het antwoord op die vraag 'ja' of zelfs 'ja, natuurlijk!'

Hoe zit dat als je naar Duitsland of Italië op camperreis gaat? Bereid je je dan ook voor? Niet iedereen lijkt een goede voorbereiding vanzelfsprekend te vinden als de bestemming dicht bij huis is. Een land dat op relatief korte afstand van Nederland ligt, moet er wel vergelijkbare gebruiken en gewoontes op na houden, toch? Fout. Geen enkel ander continent kent zo veel diversiteit in culturen, gebruiken en talen als Europa. Niet voor niks is de slogan van de Europese Unie '*In verscheidenheid verenigd*'. Hoe dichtbij ook, in Spanje, Duitsland of zelfs België denken de mensen anders dan de gemiddelde Nederlander. Of in elk geval denken Spanjaarden, Duitsers en Belgen anders over dingen dan wij Nederlanders doen. Dat heeft met opvoeding en cultuur te maken. In wezen zijn we allemaal hetzelfde, maar onze denkbeelden verschillen: deels door wat we aangeleerd krijgen en deels door de ervaringen die we opdoen.

Een voorbeeld? De Spaanse siësta. Je zou de eerste niet zijn die zijn camper wil ophalen, maar voor een gesloten deur komt te staan. Een Nederlander denkt: 'Belachelijk, een toeristisch bedrijf dat midden op de dag z'n deuren sluit!', terwijl een Spanjaard niet beter weet. Sterker nog, die gaat echt niet harder werken wanneer hij hoort dat jij al uren staat te wachten. Onze pro-actieve mentaliteit staat haaks op die relaxte '*mañana, mañana*'-houding. Ook dichterbij huis kom je andere denkwijzen tegen: Duitsers zijn in het algemeen veel strenger dan wij. Volwassenen spreken elkaar met 'u' aan, afspraak is afspraak en regels zijn regels. Breng jij je camper een half uur later terug dan in het contract staat? Bereid je dan voor op een conflict of in elk geval een zwaar geïrriteerd personeelslid, dat geen boodschap heeft aan argumenten als 'het is maar een half uurtje!' Een Duitser denkt simpelweg niet zo: die heeft van kinds af gehoord en ervaren hoe belangrijk punctualiteit is.

Toegegeven: het is een beetje generaliseren wat we doen. De ene Spanjaard is de andere niet en geen Duitser is hetzelfde. Toch zijn er talloze cultuurverschillen waar jij tijdens je camperreis door Europa mee te maken kunt krijgen. Het ene verschil wat groter dan het andere. Hoe voorkom je dat je vakantiepret of planning beïnvloed wordt door ergernissen die ontstaan als dingen niet zijn of lopen zoals je verwacht? Simpel: dat doe je niet. Je zult je tijdens je reis vast wel eens irriteren, of je planning moeten bijstellen. Maar zou je dat niet ook doen als de weg afgesloten blijkt of, heel simpel: je onderweg ineens enorm nodig naar het toilet moet? Ook dan moet je improviseren. Improvisatie is het sleutelwoord. Dat, en *anticipatie*. Tackel zo veel mogelijk ergernissen door vooraf de moeite te nemen om je te verdiepen in de lokale gebruiken en gewoonten. Dan kom je erachter dat die camperverhuurder in Finland heus niet onvriendelijk is, maar dat het uitbundig begroeten van vreemden geen onderdeel is van de Finse cultuur. En dat punctualiteit in veel Zuid-Europese landen met een korreltje zout genomen wordt. Dat jij daardoor een uur te laat vertrekt richting je eerste camping, is iets dat dat er nu eenmaal bij hoort. Alsnog balen, maar misschien minder dan wanneer je hier niet op voorbereid was.

Je kunt je druk maken over zaken die op reis anders lopen dan je in Nederland gewend bent, maar wat brengt dat je? In elk geval geen ontspannen vakantie. Beter kun je die vreemde tradities en gebruiken op je af laten komen. Hoewel, vreemd? Anders! *Go with the flow*, of zoals we in Nederland zeggen: *gaan met die banaan*. Cultuur, het is een bijzonder iets. Dat zal een buitenlander die die uitdrukking hoort, zeker beamen.